

ІННОВАЦІЇ ТА УПРАВЛІННЯ НИМИ — КЛЮЧ ДО ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Олександр Дорошенко,

кандидат юридичних наук,

директор НДІ інтелектуальної власності НАПрН України, м. Київ

ID ORCID: 0000-0002-2542-2328

Григорій Дорожко,

кандидат технічних наук, доцент,

заступник директора НДІ інтелектуальної власності НАПрН України, м. Київ

ID ORCID: 0000-0001-6506-3203

Алла Ромашко,

*доцент кафедри конструювання машин Національного технічного університету
України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»*

ID ORCID: 0000-0001-8325-8880

Оксана Юрчишин,

*доцент, директор Департаменту інновацій та трансферу технологій
Національного технічного університету України «Київський*

політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

ID ORCID: 0000-0001-8821-7412

Олександр Кравець,

*доцент кафедри конструювання машин Національного технічного університету
України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»*

ID ORCID: 0000-0002-7468-0956

Інновації властиві будь-якій сфері діяльності людини і можуть бути застосовані у процесі досягнення цілей сталого розвитку. Однак творець чи роботодавець творця часто не належним чином супроводжують інновацію на різних етапах її життєвого циклу, здійснюють її охорону та комерціалізацію.

Дослідженні проблеми в досягненні цілей сталого розвитку, пов'язаних з інноваціями, управління інноваціями з урахуванням вимог законодавства та стандартів з систем управління.

Міжнародне та національне законодавство у сфері інтелектуальної власності, стандарти з систем управління є дуже важливими. Результати роботи ґрунтуються на аналізі публікацій, чинного законодавства та існуючих стандартів з різних систем управління.

Ключові слова: інновації, управління інноваціями, інтелектуальна власність, системи управління, стандарти з систем управління

Поняття «інновація» виникло ще на початку ХХ століття [1]. Його суть можна було б подати як «новація + її впровадження = інновація». З цього можна зробити висновок, що управління інноваціями має охоплювати і управління новаціями, і управління впровадженням новацій, проте в нашій літературі частіше послуговуються терміном «інноваційний менеджмент». Варто зазначити, що розповсюджене поняття «Innovation management» означає «управління інноваціями», а не «інноваційний менеджмент» у буквальному перекладі. У якості аналогії можна навести термін «Quality management», що в перекладі означає не «якісний менеджмент», а «менеджмент якості» чи «управління якістю».

На сьогодні термін «інноваційний менеджмент» розуміється саме як «управління інноваціями». У ході пошуку за цим терміном (<https://scholar.google.com.ua/>) було знайдено майже 65 тис. результатів, що свідчить про високу зацікавленість дослідників цією сферою. І це не дивно. Як зазначив Йохан Грундстрем Еріксон [2], який є заступником керівника відділу систем менеджменту і аудиту корпоративної стратегії Sony Mobile, «інновації — це те палне, на якому тримається успішний бізнес. ... За наявності ефективних систем управління інноваціями, організації — як великі, так і малі — можуть не тільки мати більше можливостей для досягнення цілей зростання бізнесу, а й бути більш гнучкими і підготовленими до несподіваних проблем і збоїв у їх роботі».

У сфері управління інноваціями варто згадати дослідників Л. І. Михайлову та С. Г. Турчіну [3], які представляють класифікацію інновацій та визначають початок інноваційного процесу з аналізування й пошуку ідей та вивчення проблеми.

Цікавою є також думка С. М. Ілляшенка [4] щодо управління розробленням інновацій: проаналізовано функціональну схему інноваційного циклу, який теж розпочинається з генерації

ідей, вибору ідей, «прийнятних для даного суб'єкта господарювання». Однак при цьому не враховано, що в ході вибору ідей потрібно перевірити, чи є такі ідеї новими, тобто провести патентно-інформаційні дослідження, а також урахувати аспекти охорони новацій як об'єктів права інтелектуальної власності.

Дослідниця Н. С. Краснокутська [5] переконана, що наявність конкурентоздатних ідей, зокрема, визначають технологічні ресурси, інформаційні ресурси, ресурси організаційної системи управління чи сукупність усіх перерахованих ресурсів. На наш погляд, оптимальною для новацій, які мають стати інноваціями, є система управління визначеними організацією процесами відповідно до вимог стандартів із систем управління.

Дослідники Т. Г. Дудар та В. В. Мельниченко [6] приділяють значну увагу змісту й етапам розроблення концепції інноваційного проекту, зокрема методам генерування і формування інноваційної ідеї, патентному пошуку, об'єктам права інтелектуальної власності, ризикам розкриття інформації без належного розкриття їх сутності. Науковці П. П. Микитюк, Ж. Л. Крисько, О. Ф. Овсянюк-Бердадіна, С. М. Скочильяс [7] визнають, що джерелом інноваційного процесу є новації, і визначають та аналізують складові інноваційного процесу. Дослідники розглядають новації та визначають управлінські дії щодо них, однак процеси створення новації не розкривають.

В окремих згаданих вище працях [3–7] недостатня увага приділена організації процесу створення новації та аспектів такої діяльності, що може вплинути на передчасне розкриття інформації про неї. Неналежна увага приділена визначенню об'єктів права інтелектуальної власності, до яких належить новація. І перераховане не можна назвати недоліком цих праць, оскільки в одній публікації фахівців з певного напрямку неможливо розкрити нюанси всіх етапів з інноваційного менеджменту, а тим

ПРАВО ТА ІННОВАЦІЇ

більше таких етапів, які межують з різними сферами діяльності.

Аналізуючи існуючі роботи та власні дослідження, визначимо чинники новацій для організації (рис. 1). Зауважимо, що організація (підприємство), як правило, має кадри, інфраструктуру та певні знання, проте з огляду на стратегію підприємства може коригуватися потреба в таких ресурсах. На рис. 1 наведено нумерацію різних чинників, яка означає переважно послідовність впливу того чи іншого чинника на майбутню новацію, хоча в умовах конкретного підприємства послідовність чинників може варіюватися. Із цього рисунка зрозуміло, що переважна кількість чинників повинна бути реалізована фахівцями в тій чи іншій технічній галузі. Безумовно, у процесі створення новації можуть і здебільшого повинні залучатися фахівці з юридичною та з економічною освітою.

Для ефективної роботи системи потрібні фахівці різного профілю. Оскільки на конкретному підприємстві фахівці з різних напрямків повинні комунікувати, варто налагодити процес реалізації такої комунікації з урахуванням організаційної структури цього підприємства. Що ж до творця-одинака, то йому теж варто комунікувати з іншими професіоналами за дотримання умов конфіденційності інформації.

Зазначимо, що Указом Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» [8], прийнятим на підтримку резолюції Генсамблеї ООН від 25 вересня 2015 року, затверджені цілі сталого розвитку для України. Цілі сталого розвитку визнані першочерговими для розвитку та для майбутнього нашого світу [9] (далі наведено номер цілі та її суть): 1) подолання бідності; 2) подолання голоду, сприяння

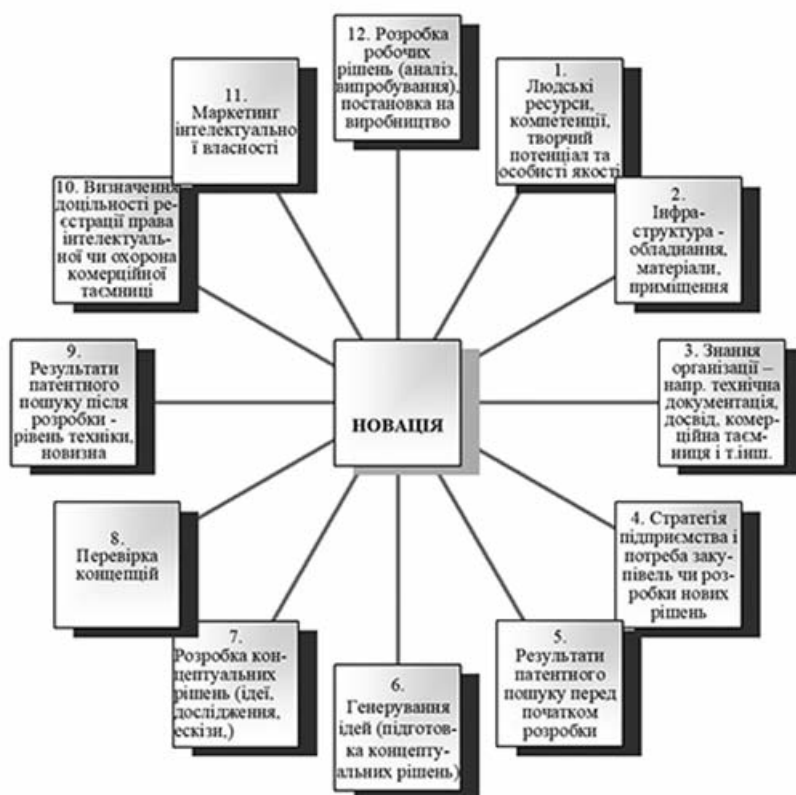

Рис. 1. Чинники новацій організації

сталому розвитку сільського господарства; 3) забезпечення здорового способу життя та сприяння благополуччю; 4) забезпечення якісної освіти та заохочення навчання; 5) забезпечення гендерної рівності; 6) доступність водних ресурсів; 7) забезпечення доступу до сучасних джерел енергії; 8) сприяння економічному зростанню, зайнятості та гідній праці; 9) створення стійкої інфраструктури, сприяння всеохопній і сталій індустріалізації та інноваціям; 10) скорочення нерівності; 11) забезпечення відкритості, безпеки, життєстійкості та екологічної стійкості населених пунктів; 12) перехід до раціональних моделей споживання і виробництва; 13) боротьба зі зміною клімату та її наслідками; 14) збереження та раціональне використання морських ресурсів; 15) захист та відновлення екосистем суші; 16) сприяння побудові миролюбного і відкритого суспільства, доступ до правосуддя; 17) активізація роботи в рамках глобального партнерства.

З огляду на зазначені цілі може створитися враження, що ця стаття присвячена лише цілі № 9 — «створення стійкої інфраструктури, сприяння всеохопній і сталій індустріалізації та інноваціям». Насправді це оманливе враження, оскільки інновації стосуються переважної більшості цілей прямо, а

всіх інших — опосередковано. Цілі сталого розвитку взаємопов'язані і, зрештою, впливають на нашу планету та, зокрема, на спосіб життя людей (відсутність бідності, нерівності, гендерних обмежень, культуру поводження з відходами тощо), на їхнє здоров'я та на благополуччя.

На підставі вищезазначеного можемо зробити висновок, що інновації — ключ для досягнення майже всіх цілей сталого розвитку прямо чи опосередковано. Інновації, які вкладаються в окреслені цілі сталого розвитку, — рушійна сила, що сприяє прогресу, однак інновації, що суперечать цілям сталого розвитку, теж можуть існувати, правда, лише тоді, коли суспільні відносини щодо таких інновацій чітко регламентовані нормативно-правовими актами (наприклад двигун автомобіля, який шкодить навколишньому середовищу, але за певних чітко регламентованих умов може бути використаний).

Результати Моніторингового звіту Державної служби статистики України за 2020 рік [10] свідчать про не дуже райдужну перспективу України (рис. 2), зокрема цілі № 9 є майже недосяжною. З урахуванням зазначеного варто прослідкувати динаміку показників цілі та визначити причини відставання.

Рис. 2. Ймовірність досягнення Україною цілей сталого розвитку до 2030 року [7]

ПРАВО ТА ІННОВАЦІЇ

Щодо цілі № 9 є 7 завдань та 14 індикаторів їх досягнення, серед яких наявні окремі індикатори, стосовно яких є прогрес. Розглянемо лише ті індикатори, що найбільше впливають на відставання (регрес) саме в інноваційній діяльності. На сайті Держстату [11] наведено показники відставання цілі № 9 порівняно з 2015 роком станом на 2020 та 2021 роки.

Оскільки предметом цього дослідження є саме інновації, то розглянемо лише завдання № 9.5 (табл. 1) та його індикатори, за якими досягнення цілей майже неможливе. Ці індикатори наведено в Добровільному національному огляді [12] (звертаємо увагу, що індикатори цілей на 2020 рік станом на кінець 2021 року відсутні, наявні лише орієнтири).

Маємо надію, що вищезазначеного вже досить для того, щоб приділити серйозну увагу інноваціям та управлінню інноваціями.

У тому ж таки Добровільному національному огляді [12] йдеться про те, що регрес стосовно інновацій зумовлений «відсутністю проникнення інфор-

маційних технологій в промисловість та зміцнення необхідних навичок і дослідницького потенціалу; неналежним захистом прав інтелектуальної власності», а також тим, що «наявна інфраструктура не забезпечує сприятливих умов для створення та впровадження (комерціалізації) розробок; ... відсутність комунікації між усіма учасниками інноваційного процесу...»

Одна з особливостей інноваційного процесу полягає в тому, що до нього долучаються дослідники з різних галузей діяльності людини, а також юристи та менеджери.

Якщо йдеться про інновації, наприклад, у галузі освіти, літератури, культури і мистецтва, гуманітарних наук та сфери обслуговування, то розібратися в таких інноваціях зможе і юрист, і менеджер. Це означає, що інновації в цих галузях імовірно будуть успішними.

Однак якщо йдеться про інновації, наприклад, в галузі інженерії, інформаційних технологій, виробництва, то не завжди можна знайти фахівців, що

Таблиця 1

Показники індикаторів завдання сталого розвитку № 9.5 [11]

Завдання	Індикатор	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2025	2030
9.5. Створити фінансову та інституційну систему (інноваційну інфраструктуру), що забезпечуватимуть розвиток наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок	9.5.1. Частка витрат на виконання наукових досліджень і розробок у ввп, %	0,55	0,48	0,45	0,47	0,43	1,50	2,00	3,00
	9.5.2. Частка реалізованої інноваційної продукції в обсязі промислової, %	1,4	відсутній	0,7	0,8	1,3	5,0	10,0	15,0

мають одночасно технічну, юридичну та економічну освіту. Як правило, саме дослідники, які працюють у технічних сферах, створюють новачку, саме вони повинні володіти інструментами патентного пошуку, методами активізації творчості, саме вони повинні знати стандарти з вимогами щодо розробленої новачки (за наявності таких), мати здатність визначити доцільність реєстрації права інтелектуальної власності чи збереження такої новачки як комерційної таємниці. При цьому від такого дослідника не можна вимагати досконального знання законодавства у сферах інтелектуальної власності та управління проектами, у цьому йому повинні допомагати інші фахівці.

У нашій країні проблемою є також відсутність з лютого 2017 року поповнення складу патентних повірених, які, зазвичай, є фахівцями одночасно і в технічній, і в юридичній сферах. Загалом за 1994–2017 роки в Реєстрі [13], зареєстровано 514 патентних повірених. Насправді зареєстрованих патентних повірених менше, оскільки за понад 20 років частини вибула з різних обставин.

Україні потрібні кваліфіковані фахівці, які мають компетенції одразу за двома спеціальностями: технічними та права/менеджменту. Однак у сучасних умовах після скасування так званих специфічних категорій, коли випускник будь-якого бакалаврату міг стати професіоналом з інтелектуальної власності, це видається маловірогідним. Тому потрібно навчати фахівців технічних спеціальностей методам активізації творчості, патентного пошуку та охороні й комерціалізації інтелектуальної власності.

Постає питання — хто і як донесе до студентів бакалаврату чи магістратури інформацію про інтелектуальну власність. Раніше діяв наказ Міністерства освіти і науки України «Про запровадження у вищих навчальних закладах навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність» від 20 жовтня 2004 року № 811 у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації, незалежно

від їх підпорядкування і форм власності, для студентів, які навчаються за освітньо-професійними програмами спеціаліста і магістра (втратив чинність на підставі наказу МОН № 235 від 04.03.2015 року). На цій підставі студенти отримували певний базовий рівень знань у сфері інтелектуальної власності, оскільки, як свідчить аналіз навчальних програм, у цій дисципліні не приділялася належна увага ознайомленню з патентними базами та з методологією патентного пошуку.

Після втрати чинності зазначеного наказу багато вищих навчальних закладів відмовилися від цієї дисципліни взагалі й аспекти, пов'язані з інтелектуальною власністю, у кращому разі, були інтегровані в інші предмети. Зазначимо, що в КПІ ім. Ігоря Сікорського на магістерському рівні вищої освіти викладається курс «Інтелектуальна власність та патентознавство» (дисципліну одночасно читають і викладачі з юридичною освітою, і викладачі з технічною освітою).

Проблему недостатнього рівня поінформованості населення з питань інтелектуальної власності констатує й О. П. Орлюк [14], а також рекомендує закладам вищої освіти вводити дисципліни з інтелектуальної власності, адаптовані для відповідних спеціальностей, і пріоритетними повинні бути технічні галузі.

У дослідницькій групі має здійснюватися патентний пошук, генерування ідей, власне процес дослідження. Дослідники повинні мати основні знання щодо чинного законодавства в галузі інтелектуальної власності, а також стандартів на розроблюваний об'єкт (за наявності таких). Організація роботи колективу, який повинен супроводжувати інновацію від процесу розроблення нового рішення до його комерціалізації, є проблематичною, оскільки дослідницька група не в достатній мірі володіє юридичними та управлінськими компетенціями. Це означає, що інноваційний процес повинен бути орга-

нізований із залученням фахівців різних галузей для досягнення спільної мети. Тобто потрібно розробити процес взаємодії таких фахівців у межах конкретної організації.

Досить непогано для ведення організаційної діяльності підприємств зарекомендували себе різні стандарти із систем управління, у яких організація виділяє важливі для себе процеси й управляє ними. Разом з тим існують вимоги стандартів, які є обов'язковими, наприклад управління невідповідностями та задокументованою інформацією, внутрішній аудит, аналіз з боку керівництва, поліпшення. Організації, що впроваджують системи управління, є ефективними та мають значні конкурентні переваги з двох причин: вони впорядковують свої процеси та управління ними; реагують на потреби споживачів, сприяють їхнім потребам, доводять до споживача інформацію про своє управління процесами у сферах дії таких стандартів, залучають до цих процесів зацікавлені сторони (не лише споживачів), оцінюють ризики, управляють персоналом, знаннями, невідповідностями.

Наведемо окремі стандарти (насправді їх більше), що стосуються систем управління: ISO 9001:2015 «Системи управління якістю. Вимоги»; ISO 14001:2015 «Системи екологічного управління. Вимоги та настанови щодо застосування»; ISO 22000:2018 «Система управління безпечністю харчових продуктів. Вимоги до будь-яких організацій харчового ланцюга»; ISO/IEC 27001:2015 «Інформаційні технології. Методи захисту. Системи управління інформаційною безпекою»; ISO 50001:2018 «Системи енергетичного менеджменту. Вимоги та керівництво з використання».

Як можна помітити, перераховані стандарти теж можуть слугувати рушієм для досягнення окремих цілей сталого розвитку, однак суть у тому, що вони належать до так званих стандартів структури високого рівня і мають однаковий зміст для полегшення інтеграції різних

стандартів у систему управління конкретного підприємства. І всі зазначені стандарти до своїх ресурсів відносять, серед інших, знання. Основою таких знань за ISO 9001:2015 (п.7.1.6) може бути «інтелектуальна власність; знання, набуті через досвід; уроки, засвоєні з невдач та успішних проектів; здобуття та спільне використання незадокументованих знань чи досвіду; результати поліпшень у процесах, продукції та послугах» тощо. У зазначених стандартах також є п. 5.1 «Лідерство та зобов'язання», який містить зобов'язання керівництва організації, зокрема й щодо залучення, скеровування та заохочення персоналу. Наявність цього пункту означає, що творці новацій мають бути заохочені керівництвом. Керівництво повинно визначити умови винагороди творцям у разі створення новації.

Тобто організації, що впровадили системи управління, управляють інтелектуальною власністю — винаходами, корисними моделями, промисловими зразками, географічними позначеннями, торговельними марками, комерційною таємницею та раціоналізаторською пропозицією (зауважимо, що термін «раціоналізаторська пропозиція» властивий не всім національним законодавствам). Цими об'єктами організації управляють у рамках щонайменше національного законодавства і створюють окремі процедури. Такі процедури, з одного боку, повинні відповідати законодавству у сфері інтелектуальної власності, а з іншого — вимогам стандартів із систем управління, а також, за наявності, вимогам окремих стандартів на продукцію/процеси.

У чому недолік зазначених стандартів із систем управління щодо знань? Стандарти містять вимогу управляти вже існуючими знаннями і не торкаються аспектів, пов'язаних зі створенням новації, а саме: з генерацією ідей, з патентним пошуком, з дотриманням комерційної таємниці, з комунікацією між структурними підрозділами організації тощо.

Тому, на нашу думку, відсутній стандарт, який регламентував би управління інноваціями від ідеї до її втілення та утилізації, послідовно забезпечуючи належне виконання всіх етапів цього складного процесу. Оскільки інновації властиві різним сферам діяльності людини, то такий стандарт буде стосуватися одразу 14-ти цілей сталого розвитку.

Усі стандарти із систем управління використовують цикл Демінга-Шухарта (плануй — роби — перевіряй — дій). Стосовно інновацій варто зазначити, що цикл Демінга-Шухарта здійснюється в полі, де визначаються зовнішні та внутрішні проблеми, які впливають на організацію, а потім ці проблеми пов'язуються з бізнес-цілями, щодо яких здійснюється аналіз ризиків. Таким чином формується напрям розвитку інноваційної діяльності підприємства.

Наразі Міжнародна організація зі стандартизації розпочала підготовку стандартів серії ISO 56000 «Управління інноваціями» (INNOVATION MANAGEMENT), і вже розроблено термінологічний стандарт та настанови, однак стандарт ISO 56001, який повинен містити вимоги, поки що перебуває у стадії розроблення [15]. Після введення стандарту кожна організація буде мати змогу розробити свою процедуру (відповідно до своєї організаційної структури), яка регламентуватиме послідовність процесу управління інноваціями, вимоги до персоналу, до документів, до комунікацій, і здійснити розподіл відповідальності. Отже, організація об'єднає своїх працівників з різною освітою для вирішення завдань з інноваційного розвитку для отримання прибутків у подальшому.

У час, коли в нашій країні є проблеми з прогресом щодо окремих цілей сталого розвитку, підготовка процесів організацій відповідно до стандартів серії ISO 56000 може стати вирішальним фактором як для окремих організацій, так і для досягнення цілей сталого розвитку загалом.

Хоча технічний комітет ISO/TC 279 [15] працює вже більше 5-ти років, однак лише на цьому етапі до створення зазначених стандартів долучається Україна.

Підприємство «Український науково-дослідний і навчальний центр стандартизації, сертифікації та якості» 18 жовтня 2021 року підтримав ініціативу КПП ім. Ігоря Сікорського щодо створення технічного комітету зі стандартизації «Управління інноваціями». Наразі сформовано склад технічного комітету з 9-ти колективних та індивідуальних членів.

Безумовно, стандарти серії ISO 56000 — це стратегічний шлях, однак це не вирішує зазначені в цій статті проблеми з атестацією патентних повірених та з відсутністю чи низьким рівнем у більшості закладів вищої освіти викладання інтелектуальної власності та патентознавства.

Висновки. За результатами цього дослідження надано систему впливу головних чинників на створення та управління інноваціями в інноваційному процесі; виявлено, що головними чинниками для нашої держави є система підготовки фахівців з управління інноваційною діяльністю та організація системи менеджменту на підприємствах.

Організаціям варто впроваджувати системи управління й управляти не лише інфраструктурою, а й знаннями та персоналом для поліпшення інноваційної діяльності підприємств та власної конкурентоздатності з урахуванням підходів до ефективного використання чинників, які впливають на створення новачі. До того ж сертифікація систем управління підприємств впливає на досягнення низки цілей сталого розвитку, а також (разом з показниками щодо реєстрації прав на об'єкти інтелектуальної власності) впливає на глобальний інноваційний індекс нашої країни [16].

Варто керуватися вже розробленими стандартами серії ISO 56000 та впроваджувати їх настанови у свою діяльність, щоб розробляти результативні процедури щодо інноваційної діяль-

ПРАВО ТА ІННОВАЦІЇ

ності. Треба вести активну роботу для створення стандарту ISO 56001 «Управління інноваціями. Вимоги».

Усе вищезазначене в комплексі буде сприяти зростанню інноваційної діяльності нашої країни та досягненню

цілей сталого розвитку і, зокрема, цілі № 9 «створення стійкої інфраструктури, сприяння всеохопній і сталій індустріалізації та інноваціям». ◆

Список використаних джерел / List of references

1. Шумпетер Й. А. Теория экономического развития. Капитализм, социализм и демократия ; пер. с англ. и нем. Москва : ЭКСМО, 2007. 863 с.
2. ISO. План для устойчивых инноваций.
URL: <https://www.iso.org/ru/news/ref2688.html> (дата звернення 20.10.2021).
3. Михайлова Л. І., Турчина С. Г. Інноваційний менеджмент: навч. посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2007. 248 с.
4. Ілляшенко С. М. Управління інноваційним розвитком: навчальний посібник. 2-ге вид. перероб. і доп. Суми : ВТД «Університетська книга» ; Київ: Видавничий дім «Княгиня Ольга», 2005. 324 с.
5. Краснокутська Н. С. Потенціал підприємства: формування та оцінка : навчальний посібник. Харків : ХДУХТ, 2004. 287 с.
6. Дудар Т. Г., Мельниченко В. В. Інноваційний менеджмент : навч. посіб. Тернопіль : Економічна думка, 2008. 250 с.
7. Микитюк П. П., Крисько Ж. Л., Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Скочиляс С. М. Інноваційний розвиток підприємства. Навчальний посібник. Тернопіль : ПП «Принтер Інформ», 2015. 224 с.
8. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року : Указ Президента України від 30.09.2019.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text> (дата звернення 15.10.2021).
9. ISO. Цели в области устойчивого развития.
URL: <https://www.iso.org/ru/sdgs.html> (дата звернення 15.10.2021).
10. Цілі сталого розвитку. Україна 2020. Моніторинговий звіт. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/csr_prezent/ukr/st_rozv/publ/SDGs%20Ukraine%202020%20Monitoring_12.2020ukr.pdf (дата звернення 25.11.2021 р.).
11. Державна служба статистики України. Оцінка прогресу досягнення ЦСР в Україні (за методологією Економічної та соціальної Комісії ООН для Азії та Тихого океану (UNESCAP)). URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення 25.11.2021 р.).
12. Добровільний національний огляд щодо Цілей сталого розвитку в Україні.
URL: <https://bit.ly/2BM67Vf> (дата звернення 25.11.2021 р.).
13. Відомості з Державного реєстру представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених).
URL: https://sis.ukrpatent.org/uk/services/patent_attorneys/.
14. Орлюк О. П. Освіта з інтелектуальної власності у системі вищої освіти України: проблеми та завдання. Теорія і практика інтелектуальної власності. № 6 (2019). С. 148–159.
15. ISO/TC 279 INNOVATION MANAGEMENT.
URL: <https://committee.iso.org/sites/tc279/home/projects.html> (дата звернення 20.10.2021).
16. Global Innovation Index 2021 (показники України).
URL: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2021/ua.pdf.

1. Shumpeter Y. A. *Teoriya ekonomycheskoho rozvytyia. Kapytalyzm, sotsyalyzm y demokratyia*; per. s anhl. y nem. Moskva : ЭКСМО, 2007. 863 s.
2. ISO. *Plan dlia ustoichyvykh ynnovatsyi*.
URL: <https://www.iso.org/ru/news/ref2688.html> (data zvernennia 20.10.2021).
3. Mykhailova L. I., Turchina S. H. *Innovatsiinyi menedzhment: navch. posibnyk*. Kyiv : Tsentr navchalnoi literatury, 2007. 248 s.
4. Illiashenko S. M. *Upravlinnia innovatsiynym rozvytkom: navchalnyi posibnyk. 2-he vyd. pererob. i dop.* Sumy : VTD «Universytetska knyha» ; Kyiv: Vydavnychiy dim «Kniahynia Olha», 2005. 324 s.
5. Krasnokutska N. S. *Potentsial pidpriemstva: formuvannia ta otsinka : navchalnyi posibnyk*. Kharkiv : KhDUKhT, 2004. 287 s.
6. Dudar T. H., Melnychenko V. V. *Innovatsiinyi menedzhment : navch. posib. Ternopil : Ekonomichna dumka, 2008. 250 s.*
7. Mykytiuk P. P, Krysko Zh. L., Ovsianiuk-Berdadina O. F., Skochylias S. M. *Innovatsiinyi rozvytok pidpriemstva. Navchalnyi posibnyk*. Ternopil : PP «Prynter Inform», 2015. 224 s.
8. *Pro Tsili staloho rozvytku Ukrainy na period do 2030 roku : Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 30.09.2019.*
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text> (data zvernennia 15.10.2021).
9. ISO. *Tsely v oblasti ustoichyvoho rozvytyia*.
URL: <https://www.iso.org/ru/sdgs.html> (data zvernennia 15.10.2021).
10. *Tsili staloho rozvytku. Ukraina 2020. Monitorynhovy zvit.* URL: http://www.ukrstat.gov.ua/csr_prezent/ukr/st_rozv/publ/SDGs%20Ukraine%202020%20Monitoring_12.2020ukr.pdf (data zvernennia 25.11.2021 r.).
11. *Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy. Otsinka prohresu dosiahnennia TsSR v Ukraini (za metodolohiieiu Ekonomichnoi ta sotsialnoi Komisii OON dlia Azii ta Tykhoho okeanu (UNESCAP)).* URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (data zvernennia 25.11.2021 r.).
12. *Dobrovilnyi natsionalnyi ohliad shchodo Tsilei staloho rozvytku v Ukraini.*
URL: <https://bit.ly/2BM67Vf> (data zvernennia 25.11.2021 r.).
13. *Vidomosti z Derzhavnogo reiestru predstavnykiv u spravakh intelektualnoi vlasnosti (patentnykh povirenykh).*
URL: https://sis.ukrpatent.org/uk/services/patent_attorneys/.
14. Orliuk O. P. *Osvita z intelektualnoi vlasnosti u systemi vyshchoi osvity Ukrainy: problemy ta zavdannia. Teoriia i praktyka intelektualnoi vlasnosti. № 6 (2019). S. 148–159.*
15. *ISO/TC 279 INNOVATION MANAGEMENT.*
URL: <https://committee.iso.org/sites/tc279/home/projects.html> (data zvernennia 20.10.2021).
16. *Global Innovation Index 2021 (pokaznyky Ukrainy).*
URL: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2021/ua.pdf.

Надійшла до редакції 11.03.2022 року

Doroshenko O., Dorozhko G., Romashko A., Yurchyshyn O., Kravets A. Innovations and innovation management — the key to achieving sustainable development goals. The UN General Assembly Resolution dated September 25, 2015 set goals for sustainable development, which are actively accepted around the world. The World Intellectual Property Organization, the International Organization for Standardization, and the Public authorities of various countries are looking for and implementing approaches to achieve these goals. They are supported by the De-

cree of the President of Ukraine «On the Sustainable Development Goals of Ukraine until 2030», which became the strategy of economic development of our country.

Innovations are inherent in any sphere of human activity and can be applied for achieving goals of sustainable development, but it is not always possible to organize a creative process resulting in their occurrence and implementation. In addition, the creator or employer of the creator often does not support innovation properly at different stages of its life cycle and loses the opportunity to benefit, in particular: do not adhere to secure communication, are unable to assess the importance and commercial viability of innovation, fail to protect and commercialize it.

Research on the problems with regress in achieving the goals of sustainable development related to innovations, innovation management, taking into account the requirements of legislation and management system standards.

International and national legislation in the field of intellectual property, management system standards. When researching methods of analysis and synthesis were used including system analysis.

The results are based on the analysis of publications, current legislation and existing standards on various management systems.

Statements concerning innovation activities that are within the competence of both specialists in the economic and legal spheres, as well as specialists in the technical sphere were developed. Statements for the development of a clear and accessible procedure for all employees, for innovation management taking into account the process of novation development and implementation were developed.

Keywords: innovations, innovation management, intellectual property, management systems, management system standards